

Kortversjon

2020

Norsk Tipping skal tilby attraktive spill i ansvarlige rammer. Kundeveksten i 2020 viser at det er stor og folkelig oppslutning om spillene våre.

Det viktigste fra fjoråret er likevel resultatene fra befolkningsundersøkelsen og den påfølgende videreutviklingen av ansvarlighetsarbeidet vårt, som støtter opp om hovedformålet i den norske pengespillmodellen.

Administrerende direktør
Åsne Havnelid har ordet:

**Nye tider,
kjente utfordringer**

[Les mer på side 6](#)

**Norsk Tippings rolle i
samfunnet, og den norske
pengespillmodellen**

[Les mer på side 8](#)

**Styret i
Norsk Tipping
om året 2020**

[Les mer på side 11](#)

Innhold

Pandemiens år	4
Administrerende direktør	6
Norsk Tippings rolle i samfunnet	8
Nøkkeltall	10
Årsberetning	11
Resultatregnskap	19
Balanse	20
Kontantstrømoppstilling	22
Noter	23
Uavhengig revisors beretning	37
Eierstyring og selskapsledelse	40

Rapporten er utarbeidet i tråd med
GRI Standards: Core-alternativet.

Pandemiens år

2020 vil for alltid bli stående igjen som pandemiens år, for samfunnet som helhet og for Norsk Tipping.

Covid-19 ga oss noen nye utfordringer og forsterket noen gamle.

Vi er fornøyd med resultatene vi skapte gjennom året, og organisasjonen har løst de praktiske utfordringene som koronaviruset har skapt, svært bra. I løpet av året er vi blitt minnet om at vi må øke innsatsen for å nå det aller viktigste målet, som er å snu den negative utviklingen av antall risikospillere i Norge.

Her har Norsk Tipping en sentral rolle.

Nye tider, kjente utfordringer

*Administrerende direktør Asne Havnelid
Foto: Norsk Tipping*

2020 ble et utfordrende år – på flere enn én måte. Pandemien har selvsagt preget Norsk Tippings virksomhet, men ikke helt på samme måte som i andre bransjer. For mens mange sektorer sliter økonomisk, har interessen for pengespill opprettholdt seg og også økt i deler av befolkningen.

Gjennom pandemien har flere som ønsker å spille pengespill valgt våre tilbud og tjenester, og stadig flere velger å spille digitalt. Det bekrefter at vi er tilstrekkelig attraktive for norske spillere.

Økte kunde- og inntekts tall skaper også utfordringer for Norsk Tipping. Produktene våre er til glede for de fleste, men pengespill kan også ha negative konsekvenser for den enkelte. I norsk pengespill-regulering veier hensynet til dem som får problemer tyngst. Staten ønsker at pengespill skal forårsake minst mulig skade.

Det er dette som er Norsk Tippings hovedoppgave. Vi følger spilleadferden til kundene tett, og vårt hovedmål er en utvikling der færre mennesker sliter med pengespillproblemer.

Da Universitetet i Bergen publiserte sin befolkningsundersøkelse om pengespill i mai 2020, la den enda tydelige føringer for vårt arbeid. Etter tretten år med synkende og deretter utflatende utvikling i problemspill, er det nå en klar endring. Fra 2015 til 2019 har antallet som sliter med pengespill steget fra 34 000 til 55 000. Denne utviklingen må snus, og Norsk Tipping skal ta en sentral og viktig rolle i dette arbeidet. Vi har allerede innført strengere grenser og nye ansvarlighetstiltak. Flere slike er på vei. Målet er at antallet mennesker som spiller for mer enn de kanskje tåler skal ned.

Det er slik pengespillpolitikken er skrudd sammen. Penger til gode formål kommer i annen rekke. Dette handler først og fremst om å beskytte dem som er mest sårbare. Det er et verdivalg som har stått seg i flere tiår og som fortsatt står støtt.

I Norsk Tipping har vi valgt oss noen av FNs bærekraftsmål som satsingsområder. Ett av dem er «Bedre helse». Et begrep som ikke bare treffer folks fysiske helse, men også den mentale. Slik henger vår hovedoppgave uløselig sammen med dette bærekraftsmålet. I ytterste forstand handler nemlig en ansvarlig spillvirksomhet om helsa til folk.

Norsk Tipping har opprettholdt en stabil drift gjennom pandemien. Kostnadene har gått ned og overskuddene fra spillene bidrar til også i år til forutsigbare overføringer til frivilligheten, det største overskuddet i Norsk Tippings historie.

Norsk Tippings rolle i samfunnet

Pengespill er underholdende for de fleste,
men kan også føre til problemer for enkelte.

For å forebygge negative konsekvenser av pengespill har norske myndigheter valgt å begrense hvem som kan tilby de største og mest risikofylte spillene. Disse aktørene er under offentlig kontroll og tilsyn, og har ikke som det primære formål å tjene mest mulig penger på sitt spilltilbud. Det er dette som er **den norske pengespillmodellen**.

Norsk Tipping eies av staten og er et verktøy i den norske pengespillpolitikken. Stortinget har i pengespilloven, gitt føringer for Norsk Tippings virksomhet. Norsk Tipping skal tilby pengespill innenfor ansvarlige rammer, og, ved å ha et attraktivt spilltilbud, sørge for at de som ønsker å spille velger å gjøre det i ansvarlige rammer under offentlig kontroll. Norsk Tipping skal ikke tjene mest mulig penger, men gjennom en effektiv drift skal vi sørge for at mest mulig av vårt overskudd går til gode formål.

Den norske pengespillmodellen

Ansvarlighet først

Den norske pengespillreguleringen er vedtatt av Stortinget. Formålet med reguleringen er å redusere negative konsekvenser av pengespill.

Tre førende lover

1. Pengespilloven
2. Lotteriloven
3. Totalisatorloven

Norsk Tipping

Begrenset antall tilbydere

Staten har valgt å gi enerettsaktørene Norsk Tipping og Norsk Rikstoto ansvar for å tilby de mest risikofylte spillene.

Tilsyn og politisk styring

Staten fører tett kontroll med pengespillmarkedet. Kulturdepartementet utøver eierstyring av Norsk Tipping og Lotteritilsynet fører tilsyn med selskapets virksomhet.

Nøkkeltall 2020

Hovedtall og utvikling i overskudd og kostnadsandel over tid

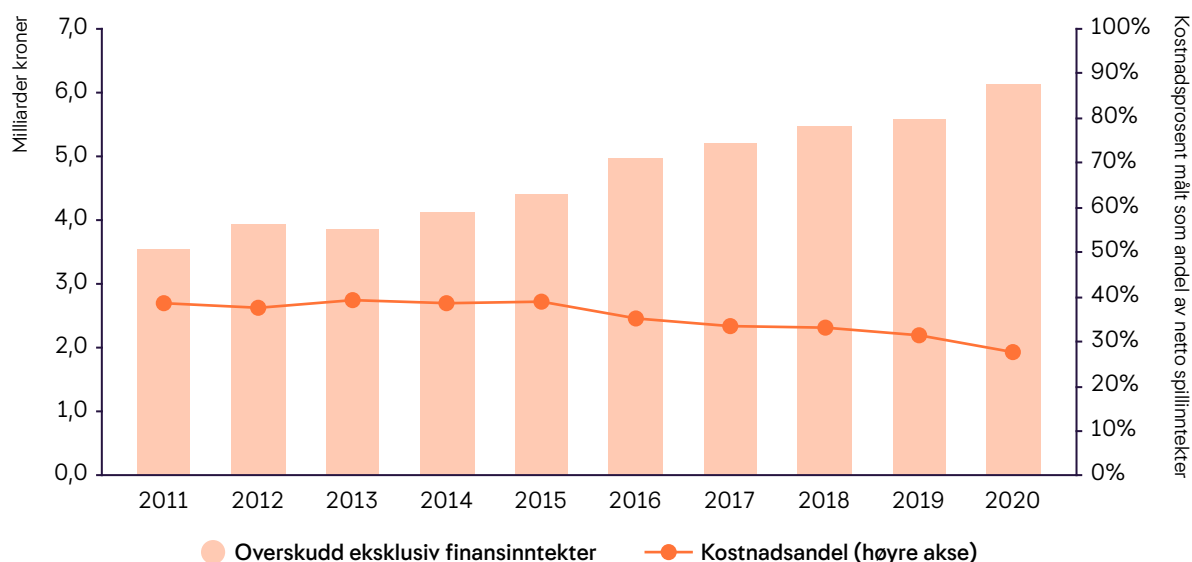
Hovedtall

Mill. kr der annet ikke er oppgitt

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Spillinntekter	42 594	40 267	38 122	34 916	32 029	29 742	26 911	21 641	19 245	16 219
Netto spillinntekter ¹⁾	8 510	8 156	8 142	7 835	7 680	7 234	6 726	6 360	6 301	5 808
Salgsprovisjoner	520	620	706	761	828	847	823	833	836	786
Spillprovisjoner i % av netto spillinntekter	6,1 %	7,6 %	8,7 %	9,7 %	10,8 %	11,7 %	12,2 %	13,1 %	13,3 %	13,5 %
Driftsresultat ²⁾	6 158	5 603	5 473	5 222	4 983	4 427	4 134	3 862	3 938	3 558
Driftsmargin	72,4 %	68,7 %	67,2 %	66,6 %	64,9 %	61,2 %	61,5 %	60,7 %	62,5 %	61,3 %
Årsresultat ²⁾	6 167	5 676	5 523	5 251	5 002	4 485	4 215	3 946	4 039	3 626
Resultatgrad i % av netto omsetning	72,5 %	69,6 %	67,8 %	67,0 %	65,1 %	62,0 %	62,7 %	62,0 %	64,1 %	62,4 %
Antall ansatte 31.12	410	423	413	406	408	404	406	381	362	366

¹⁾ Spillinntekter fratrukket premier

Utvikling i overskudd og kostnadsandel over tid

Årsberetning 2020

Norsk Tipping er et statlig eid aksjeselskap, lokalisert på Hamar. Selskapet formidler pengespill i henhold til lov om pengespill. Statens begrunnelse for eierskapet i Norsk Tipping er å tilby pengespill i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser av pengespill.

Selskapet skal drives effektivt slik at overskuddet fra spillene går til gode formål. Virksomheten ligger under Kulturdepartementets virkeområde og forholder seg til **retningslinjer for eierstyring av selskaper med videre under Kulturdepartementets ansvarsområde**. I tråd med krav fra Kulturdepartementet følger selskapet anbefalingene fra NUES om [eierstyring og selskapsledelse](#) så langt det er relevant for selskapet.

Norsk Tipping rapporterer om økonomiske, miljømessige og sosiale forhold knyttet til selskapets drift i henhold til den internasjonale standarden for bærekraftsrapportering fra Global Reporting Initiative (GRI). Års- og samfunnsrapporten for 2020 er utarbeidet i henhold til GRI Standards, nivå core. Selskapets rapportering om samfunnsansvar er ikke utarbeidet som et enkeltstående dokument, men integrert gjennom hele års- og samfunnsrapporten.

Oversikt over utviklingen i 2020

Norsk Tippings primære samfunnsoppdrag er å tilby et ansvarlig og attraktivt spilltilbud for at borgerne skal ha et pengespilltilbud underlagt offentlig kontroll. Som sektorpolitisk selskap skal Norsk Tipping oppnå mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitisk mål. Størst mulig overskudd vil aldri være det viktigste formålet for Norsk Tipping eller statens eierskap i selskapet. Statens uttrykte ønske er at Norsk Tipping først og fremst skal være en aktør som bidrar til å utvikle spillemarkedet i en sosialpolitisk forsvarlig retning. Det er også bred politisk enighet om at pengespill skal være regulert i en enerettsmodell, for å redusere negative konsekvenser av pengespill. En god statlig styring gjennom Norsk Tipping er også en garanti for at overskuddet fra pengespill kommer samfunnet til gode.

2020 var et spesielt år på grunn av koronapandemien som påvirket selskapets virksomhet på flere måter. Umiddelbart medførte nedstengingen av samfunnet at utvalget av sportsspill ble vesentlig redusert. Selskapet valgte også å stenge terminalspillene som et preventivt smittereduserende tiltak. I denne perioden ble også omfanget av problematisk spilleatferd redusert. Utover høsten 2020 økte omsetningen til Norsk Tipping igjen. Samtidig kom det også indikasjoner på at omfanget av problematisk spilleatferd hadde økt. Som følge av dette gjennomførte Norsk Tipping fra 1. desember flere tiltak, blant annet ble de maksimale tapsgrensene innenfor instaspillkategorien redusert fra 10 000 til 7 500 kroner per måned. Målet med denne endringen er å redusere det maksimale tapet for de mest engasjerte spillerne.

Det overordnede målet for ansvarlighetsarbeidet i selskapet er å beskytte sårbare spillere, og ambisjonen er å være verdensledende på dette området. I tillegg til justering av spillegrenser, jobber selskapet kontinuerlig med store og små tilpasninger for å forsterke beskyttelsen av disse gruppene.

En ny befolkningsundersøkelse om omfang av penge- og dataspillproblemer i Norge ble offentliggjort i 2020. Undersøkelsen viser at omfanget av pengespillproblemer i Norge er relativt lavt sammenlignet med funn i internasjonale studier. Likevel er det en negativ utvikling, hvor tendensen er at andelen med problemer har økt de siste årene. Norsk Tipping skal i tiden framover bidra til å snu denne negative trenden.

Markedsføringen av de statlige pengespillene skal være strengt begrenset til hva som er nødvendig for å kanalisere befolkningens eksisterende spillelyst inn til Norsk Tippings spilltilbud. Fra 1.1.2021 ble det innført endringer i kringkastingsloven som er ment å stanse distribusjon av reklame fra utenlandske aktører rettet mot norske forbrukere. Fra samme tidspunkt har Kulturdepartementet fastsatt nye retningslinjer for Norsk Tippings markedsføring. Selskapet har tilpasset seg til de nye retningslinjene og har tilpasset markedsføringen til de nye føringene. Både innhold og utforming av markeds-kommunikasjon er justert, og blant annet er markedsføringen av store potter dempet. Norsk Tipping vil også redusere omfanget av sin markedsføring i takt med at markedsføringstrykket fra de utenlandske aktørene reduseres.

Den samlede effekten av redusert spilltilbud i første halvår og den økende spilleaktiviteten utover høsten, har vært en vekst i både antall kunder, omsetning og årsresultat. Antall kunder i 2020 endte på nesten 2,1 millioner, mens overskuddet ble 6,167 milliarder kroner. Dette er 491 millioner kroner mer enn i 2019.

Norsk Tipping skal være hele Norges spillselskap. Norsk Tipping ønsker å være en synlig aktør og formidle fakta om pengespillmarkedet og viktigheten av samfunnsoppdraget selskapet er gitt.

Det har aldri vært flere som har spilt selskapets spill enn i 2020. Nesten 2,1 millioner unike kunder spilte på ett eller flere av Norsk Tippings spill, og 29 prosent av disse er under 40 år. Dette viser at selskapets spilltilbud er attraktivt nok til å kanalisere spillelyst i alle aldersgrupper over 18 år, til et regulert tilbud innenfor ansvarlige rammer.

Norsk Tippings samlede driftsinntekter økte fra 40 milliarder kroner i 2019 til 42 milliarder kroner i 2020. Som følge av høye premieandeler og stor grad av gjenspill av premier på enkelte av selskapets spill, vurderes utviklingen i **netto spillinntekter** (spillinntekter fratrasket premier) som et bedre mål på omfanget av virksomheten. Netto spillinntekter endte på 8,5 milliarder kroner. Dette er en vekst på 355 millioner kroner (4,4 prosent) fra 2019. Dette tallet påvirkes imidlertid av at 2020 inneholder en ekstra spilleomgang (uke 53). Justert for dette er veksten på 2,3 prosent.

Driftskostnadene gikk ned med 207 millioner kroner sammenlignet med året før, hovedsakelig som følge av reduserte avskrivninger og reduserte salgsprovisjoner. Samlet vokste resultatet fra 5,7 milliarder kroner til 6,2 milliarder kroner, en vekst på 8,6 prosent fra året før.

Koronaperioden har hatt en betydelig påvirkning på selskapets omsetning gjennom året, både totalt og innenfor de enkelte spillkategoriene. Terminalspill i kiosker og bingohaller er mest påvirket, og har hatt en nedgang på 40 prosent sammenlignet med året før. Sportsspill var kraftig redusert under den første koronabølgen, men har kommet tilbake etter at sportsspilltilbudet ble gjenåpnet. Samlet har kategorien en nedgang på 7 prosent fra året før.

Lotterispillene har i liten grad blitt påvirket av koronatiltakene, og viser en vekst på 6 prosent fra 2019. Lotterispillene befester med dette sin posisjon som den største spillkategorien. Denne kategorien utgjør 66 prosent av netto spillinntekter. Lotterispillene har lavere risiko for problemspill enn de øvrige kategoriene og har stor oppslutning i den spillende delen av befolkningen, og en sterk lotteriportefølje er derfor viktig for å kanalisere spillelyst til et ansvarlig regulert tilbud.

Helt siden lansering i 2014 har det vært de nettbaserte spillene under kategorinavnet Instaspill som har vokst mest. Kategorien har en vekst fra 2019 til 2020 på 268 millioner kroner, tilsvarende 27 prosent. Denne kategorien er mer utsatt for problemspill, og selskapet følger utviklingen tett. Reduserte tapsgrenser ble innført fra desember 2020, og selskapet jobber kontinuerlig med ytterligere justeringer for å balansere ansvarlighet og attraktivitet innenfor denne kategorien. Det er viktig for enerettsmodellen at Norsk Tipping har evne til å kanalisere kunder innenfor denne kategorien til et regulert og ansvarlig spilltilbud, med sikte på å redusere de negative konsekvensene av spilleaktiviteten.

I 2020 utgjorde omsetningen av tradisjonelle spill (lotteri- og sportsspill) i digitale kanaler 10 milliarder kroner, mot 9,4 milliarder kroner i 2019. Dette utgjør en vekst på 9 prosent. Veksten i omsetningen i digitale kanaler bidrar til økt kostnadseffektivitet for selskapet gjennom reduserte salgsprovisjoner, men stiller også økte krav til kapasitet og funksjonalitet i de digitale løsningene.

Grasrotandelen gir spillerne mulighet til å påvirke fordelingen av en del av Norsk Tippings overskudd. I 2020 fordelte spillerne 717 millioner kroner til lag og foreninger via denne ordningen, mot 697 millioner kroner i 2019. Den største enkeltmottakeren er Foreningen for omplassering av dyr. Idrettsformål utgjør den største mottakerkategorien, med 52 prosent. Kategoriene **kunst og kultur og rekreasjon og sosiale foreninger** er de nest største, og disse utgjør 10 prosent hver.

Ansvarlig spillvirksomhet

Den viktigste delen av Norsk Tippings samfunnsoppdrag er å forebygge negative konsekvenser av pengespill gjennom å tilby attraktive og ansvarlige pengespill, og selskapet har en ambisjon om å være verdensledende på ansvarlig spillvirksomhet. Det er derfor etablert samarbeid med flere forskningsinstitusjoner for å øke kunnskapen på området, og resultater fra forskningen legges til grunn for videreutvikling av selskapets ansvarlighetstiltak.

Koronapandemien har påvirket hele verden, og usikkerheten var stor om hvordan dette ville påvirke de sårbare spillerne. Gjennom analyser og kundeundersøkelser har Norsk Tipping derfor fulgt spesielt med på hvordan pandemien har påvirket spillerne. Oppsummert opplevde ikke Norsk Tipping en generell økning i problemspillere i de tre første kvartalene av 2020, men selskapet opplevde en økende trend i siste kvartal.

I løpet av 2020 har Norsk Tipping forsterket tiltak for å forebygge spilleavhengighet. De viktigste tiltakene er følgende:

1. **Strakstiltak for å dempe spilleaktivitet.**

Norsk Tipping innførte en rekke strakstiltak i desember hvor hensikten var å dempe den forventede økningen i spilleaktiviteten i en periode hvor samfunnet opplevde fortsatt omfattende koronatiltak. Blant annet ble maksimal tapsgrense for Instaspill redusert fra 10 000 kr til 7 500 kr per måned.

2. **Forskningssamarbeid om spillepauser.**

Norsk Tipping har gjennomført et unikt forskningsprosjekt om obligatoriske spillepauser etter en times spill, i samarbeid med de anerkjente forskerne Mark Griffiths og Michael Auer. Selv om regulerende myndigheter i mange land stiller krav til slike obligatoriske pauser, har det vært lite forskning på effekten av dem. Hovedhensikten med studien var å finne den varianten av obligatoriske pauser som har best effekt for å forebygge spilleproblemer. Resultatene vil bli publisert, og Norsk Tipping har allerede innført nye spillepauser i henhold til funnene i studien.

3. **Personalisert spilleroppfølging.**

Norsk Tippings samfunnsoppdrag innebærer at selskapet skal ta en proaktiv rolle i å forebygge spilleproblemer. Selskapet skal forebygge, oppdage og reagere på uheldig spilleatferd og ta initiativ til nye tiltak når det er grunnlag for det.

Et dedikert innovasjonsteam har gjennom 2020 jobbet med å utvikle en helhetlig løsning for hendelsesbasert, personalisert spilleroppfølging. Løsningen skal forebygge at spillere blir eller forblir risikospillere, og flere piloter er gjennomført i løpet av året.

Norsk Tipping har et sterkt generelt ansvarlighetsrammeverk, hvor selskapet siden 2016 har hatt obligatoriske tapsgrenser på tvers av alle spill. Alle spillere som spiller risikoutsatte spill, må i tillegg sette egne grenser for sitt maksimale tap. Dette gir spillerne økt bevissthet og bedre mulighet til å styre sin spilleatferd. Et annet viktig tiltak er den andre telefonen fra Hamar. Dette er oppfølgingsamtaler over telefon rettet mot spillere med risikofylt spilleatferd eller høye tap. I samtalen informeres kunden om spillforbruk det siste året, om mulige tiltak for å begrense spillingen, og det avtales konkrete tiltak dersom kunden ønsker å redusere spillingen. Dersom det kommer fram i samtalen at kunden har problemer med spill, informeres det om hjelpe- og behandlingstilbudet.

Samfunnsansvar

Norsk Tipping skal bidra til en positiv og bærekraftig samfunnsutvikling. Selskapet har ambisjon om å være en ledende aktør innen samfunnsansvar og bærekraftig utvikling på relevante områder, og selskapet skal ta ansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø.

I tråd med regjeringens forventninger i eierskapsmeldingen (Meld. St. 8 (2019 -2020) **Statens direkte eierskap i selskaper - Bærekraftig verdiskaping**) rapporterer Norsk Tipping på vesentlige forhold knyttet til selskapets virksomhet.

Norsk Tipping er opptatt av å håndtere selskapets sosiale og klimamessige fotavtrykk, samtidig som selskapet, som en stor og synlig samfunnsaktør, ønsker å bidra til å skape positive ringvirkninger i og for samfunnet. Norsk Tipping støtter opp om FNs bærekraftsmål, og har valgt å prioritere mål hvor selskapet har størst mulighet til å bidra. Selskapet har blant annet valgt bærekraftsmål nummer 3 (god helse), 5 (likestilling mellom kjønnene) og 17 (samarbeid for å nå målene) som særlige satsningsområder.

Ansvarlig spillvirksomhet er kjernen i selskapets arbeid med samfunnsansvar, som også omfatter arbeidet forretningsetik, antikorrupsjon, menneskerettigheter og miljø. Som stor samarbeidspartner for norsk idrett og kultur retter Norsk Tipping også oppmerksomhet mot temaet **like muligheter** i frivilligheten. Tidligere igangsatte initiativ innenfor idrett er videreført og utvidet i 2020. Siden 2017 har selskapet systematisk inngått flere avtaler for å støtte kvinnesatsinger i blant annet fotball, bryting, roing, kombinert, hopp, ishockey, brettforbundet og NIF gjennom Idrettens kvinneløft. I alle selskapets samarbeidsavtaler inngår **like muligheter** som klausul, og det jobbes systematisk sammen med idretten for å rekruttere og utdanne flere kvinnelige trenere og ledere. Samarbeidsprosjekter med Talent Norge og Norsk Filminstitutt har gitt svært gode resultater. Arbeidet er videreført i 2020, og det er igangsatt et nytt treårig utviklingsprogram for filmskapere med innvandrerbakgrunn, urfolk og nasjonale minoriteter, og for personer med funksjonsnedsettelse.

Et prosjekt for å løfte samfunnsansvars- og bærekraftskompetansen i Innlandet og blant egne ansatte ble igangsatt i 2020. Arbeidet med å ivareta samfunnsansvarshensyn i anskaffelser er videreført i 2020. Oppfølging av leverandører tar utgangspunkt i risikovurderinger hvor samfunns-hensyn som klima og miljø, menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter er sentrale elementer.

Kostnadsutviklingen

Eier og styre retter stor oppmerksomhet til oppdraget med en mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitisk mål. Overskudd til gode formål er en konsekvens av reguleringen, men ikke hovedmålet. Vurderinger knyttet til ansvarlig spill veier tungt ved alle beslutninger som vedrører selskapets utvikling, og kan isolert sett medføre lavere kostnadseffektivitet. Innenfor disse forutsetningene er det imidlertid en forutsetning at virksomheten skal drives mest mulig kostnadseffektivt.

Overskuddet til gode formål målt som andel av netto spillinntekter er et viktig nøkkeltall for selskapets kostnadsutvikling. I 2020 endte dette på 72,5 prosent av netto spillinntekter. Tilsvarende tall for 2019 var 69,6 prosent. Tendensen over tid er at en stadig større andel av netto spillinntekter går til gode formål. Hovedårsaken til den bedrede kostnadseffektiviteten er at selskapet gjennom målrettet satsing over flere år har lyktes med å legge til rette for at kunder som ønsker det, kan levere spill i digitale kanaler, som utløser mindre provisjon enn de fysiske. Denne utviklingen er ytterligere forsterket i 2020, noe som til en viss grad antas å ha sammenheng med koronatiltak i samfunnet. I 2020 er salgsprovisjoner 100 millioner kroner lavere enn året før.

Balanse

Ved utgangen av 2020 var selskapets totalbalanse på 6,9 milliarder kroner og egenkapitalandelen 7 prosent. Tilsvarende tall i 2018 var 5,9 milliarder kroner og 8,5 prosent. Selskapets frie egenkapital utgjorde 335 millioner kroner pr. 31.12.2020.

Den lave egenkapitalen må ses i sammenheng med selskapets egenart, som innebærer at aktiviteten gjennom året akkumulerer overskudd til utbetaling påfølgende år. På tidspunktet for utbetaling til overskuddsmottakerne er egenkapitalen styrket som følge av aktiviteten det påfølgende året.

På kort sikt er det relativt liten usikkerhet om den framtidige utviklingen knyttet til selskapets finansielle situasjon. Selskapets stilling som særlovsselskap med forutsigbare rammebetingelser medfører at selskapet har tilfredsstillende egenkapital og finansiell stilling, på tross av lav egenkapitalandel.

Kontantstrøm

Spillinntektene utgjør selskapets viktigste kontantstrømkilde. Spillinntekter etter fradrag for premier er 355 millioner kroner høyere enn i 2019. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2019 utgjorde 6,7 milliarder kroner mot 5,9 milliarder kroner i 2019. Selskapets kontantbeholdning ved årsslutt er 900 millioner kroner høyere enn forrige årsskifte.

Framtidig utvikling

Norsk Tipping er Norges desidert største spill-selskap, med en estimert markedsandel på ca. 66 prosent av det totale pengespillmarkedet målt i omsetning. Det er usikkerhet knyttet til omfanget av uregulert spillomsetning, men Lotteritilsynet anslo at det i 2018 var ca. 250 000 nordmenn som til sammen spilte for mellom 1,8 og 2,2 milliarder kroner hos uregulerte aktører. Dette utgjør om lag 10% av Norsk Tippings kunder og de fleste av de som benytter det ulovlige spilltilbudet fra utenlandske spillselskaper er også kunder hos Norsk Tipping. Selv om Norsk Tipping samlet har en

svært solid posisjon, er det konkurranse fra de uregulerte aktørene, først og fremst innen nettbaserte kasinospill og oddsspill. Sportsspilløsningen som skulle lanseres i forbindelse med EM i fotball i 2020, er utsatt, men vil bli lansert i 2021. Denne vil gjøre Norsk Tippings tilbud mer konkurranse-dyktig enn tidligere.

Norske myndigheter har innført en rekke tiltak for å begrense de uregulerte aktørenes mulighet til å tilby spill til norske spillere. De viktigste tiltakene i nyere tid er forsterket håndheving av betalingsformidlingsforbudet og endringer i kringkastingsloven. Samtidig har markedsføringsforbudet for spill som ikke har tillatelse i Norge fungert godt over lang tid, med unntak av reklame som sendes på TV fra utenlandske kanaler. På hver sin måte gjør disse det vanskeligere for de uregulerte aktørene å tilby spill rettet mot det norske markedet, noe som sterkt støtter oppunder Norsk Tippings kanalisering.

I takt med at disse tiltakene reduserer omfanget av uregulert pengespill, vil Norsk Tipping tilpasse omfanget av markedsføring til en endret konkurranse-situasjon. I tillegg vil den forsterkede håndhevingen av enerettsmodellen medføre at Norsk Tipping får en større andel av den totale spillomsetningen, og en stadig viktigere rolle i å bidra til å redusere pengespillproblemer i Norge.

Videreutvikling av selskapets produkter og løsninger er et viktig tiltak for å etterleve samfunnsoppdraget om å sikre et attraktivt og ansvarlig pengespilltilbud, hvor overskuddet går til gode formål. Utviklingen vil skje både i selskapets egen regi og i samarbeid med andre regulerte spillselskaper som har lignende utfordringer i sine markeder.

Forskning, utvikling og fornyelse

Norsk Tipping har ingen egen forsknings- og utviklingsaktivitet slik det defineres i regnskapsloven. Imidlertid har selskapet løpende utviklingsaktiviteter knyttet til fornyelse og utvikling av produkter, systemer og tjenester på flere områder. Det anslås at over 30 prosent av selskapets ansatte til enhver tid er engasjert i ulike utviklingstiltak.

Utvikling av digitale salgsløsninger og tjenester utgjør en viktig del av selskapets fornyelse, og det er hele tiden behov for forbedringer og tilpasninger av selskapets løsninger. Videreutvikling og integrering av ansvarlighetstiltak for å bidra til å redusere problematisk spilleatferd er en viktig del av dette arbeidet.

Finansiell risiko

Norsk Tipping har enkelte transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta og er dermed i noen grad utsatt for finansiell markedsrisiko. De største transaksjonene knytter seg til premier i spill som gjennomføres i samarbeid med andre statlige spillselskap. I tillegg har selskapet kreditt-risiko knyttet til oppgjør fra kommisjonærene. Oppgjør for siste ukes omsetning innbetales på følgende uke gjennom automatiske trekk. Det er etablert garanti- og depositumsordninger som reduserer kredittrisikoen vesentlig. Selskapet har ikke realisert vesentlige tap på fordringer mot kommisjonærer i 2020.

Likviditetssituasjonen er tilfredsstillende ved at selskapet gjennom daglig drift genererer betydelige disponible midler. Selskapet har ved årsskiftet en positiv beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende på 6,2 milliarder kroner, hvorav meste-parten er plassert som kontolån til statskassen i Norges Bank. Selskapet vurderer at det er relativt lav usikkerhet knyttet til finansiell utvikling neste år.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvise oversikt over resultatet av selskapets virksomhet og selskapets stilling ved årsskiftet.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet. Styret kjenner ikke til vesentlige forhold i regnskapsåret eller etter regnskapsårets slutt som har betydning for denne forutsetningen eller for årsregnskapet for øvrig.

Arbeidsmiljø

Norsk Tipping er en IA-bedrift og har en uttalt ambisjon om at det skal være like muligheter i selskapet. Selskapet jobber kontinuerlig med tiltak for å bedre kjønnsbalansen blant selskapets ansatte og ledere. Toppledergruppen består av 43 prosent kvinner. Samlet er andelen kvinner i lederstillinger 38 prosent, mens 37 prosent av totalt 413 fast ansatte er kvinner. For kommende periode vil området få forsterket oppmerksomhet med analyser, oppfølging av mål, og gjennomføring av relevante tiltak. Arbeidsmiljøtiltakene som iverksettes i 2021 skal være målrettet, og de skal bidra til å realisere strategiplanen for perioden fram mot 2023.

Selskapet har utarbeidet redegjørelse for likestillingssituasjonen og aktivitetene som er iverksatt for å oppfylle aktivitetsplikten, se årsrapportens [medarbeiderkapittel](#).

Samlet sykefravær for 2020 var på 3,9 prosent. Dette er en nedgang på 0,4 prosent fra 2019. Norsk Tipping har et overordnet mål om å holde sykefraværet under 4 prosent.

Det ikke registrert fraværsskader i 2020.

Ytre miljø

Den enkeltfaktoren som i størst grad påvirker det ytre miljø, er produksjon og distribusjon av papirbasert materiell til kommisjonærene, og drift av selskapets lokaler og IT- utstyr. Selskapet vurderer løpende hvor mye som sendes ut til den enkelte kommisjonær, med målsetning om å redusere utsendelse av overflødig materiell i takt med at omsetning flytter seg fra kommisjonærer til digitale kanaler. Digitale skjermer benyttes i stor grad til informasjon hos kommisjonærene istedenfor plakater. Selskapet ønsker i størst mulig grad å benytte miljøvennlige alternativer når de er tilgjengelig.

Selskapet har et overordnet mål om en årlig reduksjon av sitt klimautslipp, og trenden de siste årene har vært synkende. I 2019 ble utslippene beregnet til 914 tonn CO₂. For 2020 er det ikke tilgjengelige tall, men nivået antas å være på samme nivå. Utslippene består i hovedsak av strømforbruk for selskapets lokaler og IT- systemer. Omfanget av reisevirksomhet har vært vesentlig redusert i 2020 som følge av koronatiltak. Selskapets lokaler er tilknyttet fjernvarmeanlegg som hovedsakelig har bioenergi og gjenvunnet varme som energikilde. Dette bidrar til å redusere CO₂-utslipp fra oppvarming. Norsk Tipping jobber stadig for å forbedre og redusere energibruken.

Norsk Tipping er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette er et anerkjent system for sertifisering og miljøledelse. Gjennom sertifiseringen forplikter Norsk Tipping seg til å jobbe målrettet med å forbedre sine miljøprestasjoner på områdene arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport.

Selskapets frie egenkapital består av investeringsfond og annen egenkapital. Samlet fri egenkapital pr. 31.12.2020 er 335 millioner kroner.

Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Tippenøkkel	5 393 mill.kr
Grasrotandelen	717 mill.kr
Bingoentreprenørens overskuddsformål	40 mill. kr
Tiltak mot spilleavhengighet	17 mill. kr
Sum overskuddsdisponering	6 167 mill. kr

Anvendelse av årsresultatet

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 11. mars 2021

Linda Bernander Silseth
Styrets leder

Per Olav Monseth
Styrets nestleder

Åsne Havnelid
Administrerende direktør

David Hansen

Aysegül Cin

Bjørn Vidar Mathisen

Per Øivind Skard

Linda Reinhardsen Frisvold

Linda Vøllestad Westbye

Resultatregnskap

Beløp i mill. kr	Note	2020	2019
Driftsinntekter			
Spillinntekter	1	42 594	40 267
Andre driftsinntekter		4	11
Sum driftsinntekter		42 598	40 278
Driftskostnader			
Premieandeler		34 083	32 111
Spillprovisjoner		520	620
Lønns- og personalkostnader	2	422	440
Avskrivninger og nedskrivninger	5	95	189
Andre driftskostnader	2,3	1 319	1 315
Sum driftskostnader		36 440	34 674
Driftsresultat		6 158	5 603
Finansinntekter	4	29	86
Finanskostnader	4	21	14
Årsresultat	13	6 167	5 676
Disponering av årsresultatet			
Tippenøkkelen		5 393	4 777
Grasrotandelen		717	697
Bingoentreprenørenes overskuddsformål		40	55
Tiltak mot spilleavhengighet		17	15
Overført til annen egenkapital		0	131
Sum disponert		6 167	5 676

Balanse

Beløp i mill. kr	Note	2020	2019
Eiendeler			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler	5	31	49
Sum immaterielle eiendeler		31	49
Varige driftsmidler			
Kunst	5	1	1
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	150	173
Kjøretøyer, maskiner, inventar og utstyr	5	237	103
Sum varige driftsmidler		388	278
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskaper	6	1	1
Investering i tilknyttede selskaper	6	34	34
Andre langsiktige fordringer	8	44	41
Sum finansielle anleggsmidler		78	76
Sum anleggsmidler		498	403
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kommisjonærfordringer	9	71	1
Andre fordringer	10	121	130
Sum fordringer		191	131
Bankinnskudd, kontanter og lignende	16	6 208	5 306
Sum omløpsmidler		6 399	5 437
Sum eiendeler		6 897	5 840

Balanse

Beløp i mill. kr	Note	2020	2019
Egenkapital og gjeld			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	11	0,2	0,2
Sum innskutt egenkapital		0,2	0,2
Opptjent egenkapital			
Bundet egenkapitalfond	12	150	150
Investeringsfond	12	9	9
Annen egenkapital	12	326	337
Sum opptjent egenkapital		485	496
Sum egenkapital		485	496
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	15	180	167
Sum avsetning for forpliktelser		180	167
Sum langsiktig gjeld		180	167
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7	129	89
Premieforpliktelser		186	169
Forskuddsbetalt innsatsbeløp		174	173
Skyldige offentlige avgifter		38	33
Annen kortsiktig gjeld	13	913	531
Restoverskudd til utbetaling	14	4 793	4 182
Sum kortsiktig gjeld		6 233	5 177
Sum gjeld		6 412	5 344
Sum egenkapital og gjeld		6 897	5 840

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 11. mars 2021

Linda Bernander Silseth
Styrets leder

Per Olav Monseth
Styrets nestleder

Åsne Havnelid
Administrerende direktør

David Hansen

Aysegül Cin

Bjørn Vidar Mathisen

Per Øivind Skard

Linda Reinhardsen Frisvold

Linda Vøllestad Westbye

Kontantstrøm

Beløp i mill. kr	Note	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		6 167	5 676
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	5	0	0
Ordinære avskrivninger	5	95	189
Nedskrivning anleggsmidler	5	0	0
Endring i kommisjonærfordringer	9	-69	70
Endring i leverandørgjeld		40	-9
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	15	13	16
Poster klassifisert som investerings-/finansieringsaktiviteter		0	0
Endring i andre tidsavgrensningsposter	10	411	-1
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		6 656	5 941
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	5	-187	-25
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-187	-25
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetaling til overskuddsformål		-5 566	-5 566
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-5 566	-5 566
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		902	350
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		5 306	4 954
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		6 209	5 306

Noter

Hvor annet ikke er oppgitt er alle beløp i millioner kroner.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk med de tilpasninger som er en følge av Norsk Tippings særskilte karakter i henhold til lov om pengespill m.v. av 28. august 1992 nr. 103 (pengespilloven).

Norsk Tipping AS er underlagt pengespilloven. Loven bestemmer at et statlig aksjeselskap, hvor staten eier alle aksjene, skal være spillselskap. Det er Kulturdepartementet som fastsetter vedtektene, oppnevner styret og gir instruks til styret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål og retningslinjer. Styret har ansvaret for en tilfredsstillende organisering og forvaltning av selskapet, og skal bl.a. påse at registrering og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Vedtektene fastsetter Kulturdepartementets særskilte instruksjonsrett til selskapet utover ordinær styring gjennom generalforsamling.

Konsolidering

Norsk Tippings datterselskaper har ikke betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tråd med regnskapsloven §3-8 er det derfor ikke utarbeidet konsernregnskap.

Bruk av estimer

Ledelsen har brukt estimer og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld. Det er først og fremst verdsettelse av fysiske og immaterielle eiendeler og tilhørende avskrivninger som påvirkes av anvendte forutsetninger om økonomisk levetid. I tillegg er det foretatt vurderinger av eventuelle usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i forbindelse med regnskapsavslutningen i henhold til god regnskapsskikk. Ledelsen er ikke kjent med vesentlig usikkerhet knyttet til regnskapet og balanseførte verdier.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Effekten av valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Driftsinntekter, premier og provisjoner

Som spillinntekter regnes spillernes brutto innsatsbeløp. For spill på spillterminaler (Belago og Multix) og nettbaserte spill vil spillerne normalt gjennomføre flere spill i samme spillsesjon med gjenspill av eventuelle premier. Hvert enkelt spill (innsats med påfølgende trekning og eventuelt utbetaling av premie) anses regnskapsmessig som egne transaksjoner uavhengig av spillsesjoner.

Bokføringen av spillinntekter og tilhørende premier og provisjoner korresponderer ikke fullt ut med kalenderåret men følger kalenderens ukesinn-delings. I 2020 omfatter spillrelaterte inntekter og kostnader 53 spilleomganger/ uker. Spillinn-satsene med tilhørende forventet premieandel for flerukesspill er periodisert på hver av de gjeldende omgangene/ukene. Provisjonen er tilsvarende avgrenset.

Inntekter fra øvrig salg resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført.

Skatt

Selskapet er unntatt fra beskatning.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Forskning og utvikling

Selskapet følger unntaksregelen i regnskapsloven §5-6 for kostnadsføring av utgifter knyttet til grunnleggende forskning og utvikling. Selskapet har i liten grad denne type aktiviteter.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer balanseføres og nedskrives etter forventet levetid. Dersom virkelig verdi av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til virkelig verdi. Virkelig verdi er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere, enten direkte eller som forutsetning for selskapets øvrige kontantstrømmer.

Selskapets utviklingsaktiviteter knyttet til egenutvikling av programvare, spillkonsepter, distribusjonskanaler og systemer vurderes ihht NRS 19 immaterielle eiendeler. Utviklingsaktiviteter som tilfredsstiller kriteriene balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid.

Datterselskap/tilknyttede selskap

Datterselskap og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Investeringene nedskrives til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap og tilknyttede selskap er inntektsført samme år som det er vedtatt i selskapenes generalforsamling.

Fordringer

Kommisjonærfordringer, kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Pensjoner

Selskapet har ytelsesbaserte pensjonsordninger som vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Selskapet benytter seg av korridormetoden for regnskapsføring av effekter av pensjonsforutsetningene. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 % ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Merverdiavgift

Norsk Tipping AS sin ordinære virksomhet er unnatt fra merverdiavgift iht merverdiavgiftsloven §5b første ledd nr.6. Kostnader og investeringer er som hovedregel inkludert mva.

Korrigerende av egenkapitalen

I disponeringen av resultatet for 2019 ble det avsatt et lavere beløp til bingoentreprenørenes overskuddsformål enn den faktiske overskuddsberegningen iht pengespilloven tilsier. Differansen på 10,92 millioner kroner i avlagte årsregnskapet for 2019 er korrigert direkte mot egenkapital i 2020. Se note 13. Endringen har ikke resultateffekt.

Omarbeiding av sammenligningstall

Inndelingen av andre driftskostnader i note 3 er justert sammenlignet med tidligere år. Sammenligningstall for 2019 er oppdatert tilsvarende.

Note 1 – Spillinntekter

Selskapets virksomhetsområder er fordelt etter spillkategori basert på grunnleggende egenskaper ved spillene.

Spillinntekter per virksomhetsområde	2020	2019
Spillinntekter		
Lotterispill	11 243	10 564
Sportsspill	3 575	3 797
Skrapespill	1 071	1 051
Terminalspill	4 060	6 824
Nettbaserte spill	22 644	18 030
Totale spillinntekter	42 594	40 267

Netto spillinntekter per virksomhetsområde (spillinnsatser fratrukket premieandeler)	2020	2019
Netto spillinntekter		
Lotterispill	5 594	5 266
Sportsspill	882	947
Skrapespill	484	458
Terminalspill	301	503
Nettbaserte spill	1 249	981
Totale netto spillinntekter	8 510	8 155

Spillinntektene omfatter kalenderukene 1-53 i 2020 (30. desember 2019- 3. januar 2020).

Selskapets virksomhet er rettet mot det norske markedet. Det er ingen naturlige geografiske markedsinndelinger.

Note 2 - Lønns- og personalkostnader

<i>(beløp i mill. kr)</i>	2020	2019
Lønn og honorarer	317	323
Arbeidsgiveravgift	49	51
Pensjonskostnader	51	60
Andre sosiale tiltak	5	6
Totalt	422	440
Naturalytelser	8	7

Ytelser til ledende ansatte i 2020 <i>(beløp i tusen kr)</i>	Adm. dir.	Styret
Lønn og honorarer	2 848	1 589
Andre godtgjørelser	6	
Pensjonskostnader	395	

Selskapets toppledergruppe består av seks avdelingsdirektører i tillegg til administrerende direktør. Gjeldende årslønn for direktørgruppen ligger i intervallet 1,2 millioner kroner til 1,8 millioner kroner med et gjennomsnitt på 1,5 millioner kroner.

Styret fastsetter administrerende direktørs lønn og øvrige betingelser, mens Kulturdepartementet fastsetter honorarene til styret.

Det er ikke inngått særskilte avtaler om pensjon med administrerende direktør utover de generelle betingelser som gjelder for alle ansatte.

Ved ufrivillig fratreden er det avtalt etterlønn på inntil 6 månedslønner dersom annet ikke avtales særskilt.

Det foreligger ingen avtaler om særskilt godtgjørelse ved fratredelse eller lignende for øvrige ansatte i Norsk Tipping AS.

Selskapet har avtaler om alderspensjon med totalt fem nåværende ansatte og fire tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G som sikrer 66 prosent av lønn fra 67 år og andre tilleggssytelser. Denne ordningen er lukket og det inngås ikke tilsvarende avtaler ved nye ansettelser. Se for øvrig ufonderte pensjonsordninger i note 16.

Selskapets fonderte pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Gjeldende honorarsats til styret	
Styreleder	kr 260 400
Nestleder	kr 167 200
Styremedlem	kr 142 500
Fast møtende 1. varamedlem	kr 93 100
Leder revisjonsutvalg	kr 58 300
Medlem revisjonsutvalg	kr 40 400
Leder kompensasjonsutvalg	kr 15 600
Medlem kompensasjonsutvalg	kr 7 300

Vararepresentanter godtgjøres med kr 7 900 pr. fremmøte.

Det er ingen bonusordninger i selskapet, verken for ledere eller øvrige ansatte.

Antall årsverk i 2020 var 435, mens det i 2019 var 430.

Selskapet yter boliglån til ansatte med samme betingelser som Statens Pensjonskasse. I tillegg kan ansatte søke om kortsiktige lån på inntil 4 månedslønner. Se note 8 og 11. Det er ikke ytet lån eller stilt garantier til adm. dir, styreleder eller andre nærstående.

Revisor (beløp i tusen kr)	2020	2019
Ordinær revisjon	481	379
Andre attestasjonstjenester	17	7
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester	67	58
Totalt	564	444

Note 3 - Andre driftskostnader

(beløp i mill. kr)	2020	2019
Drift av anlegg og maskiner	424	435
Telekommunikasjon	27	27
Reklame	241	278
Kostnader til Lotteri- og stiftelsestilsynet	42	39
Konsulentbistand og honorarer	104	83
Distribusjon og fraktkostnader	44	39
Trykksaker og rekvisita	29	36
TV- produksjon	30	25
Øvrige kostnader	62	67
Sponsor og profilering	132	111
ID- og betalingsløsninger	184	175
Totalt andre driftskostnader	1 319	1 315

Note 4 – Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekter (beløp i mill. kr)	2020	2019
Renteinntekter	20	57
Andre finansinntekter	0	11
Finansinntekter datterselskaper og tilknyttede selskaper	0	0
Kursgevinst	9	18
Totale finansinntekter	29	86

Finanskostnader (beløp i mill. kr)	2020	2019
Rentekostnader	1	1
Andre finanskostnader	0	0
Kurstap	20	13
Totale finanskostnader	21	14

Selskapet har konti i NOK, EUR, SEK og USD. Innestående på valutakonti er normalt begrenset i forhold til behov knyttet til løpende drift. Premietransaksjoner i spill som avholdes i samarbeid med øvrige regulerte spilltilbydere (Vikinglotto, Eurojackpot) gjennomføres i EUR og medfører at selskapet i perioder kan ha større beholdning av EUR.

I henhold til selskapets vedtekter overføres fri likviditet utover 2,5 prosent av netto spillinntekter foregående år hver måned til selskapets kontolån til statskassen i Norges Bank. Rentebetingelsene for innskuddet følger statens foliorente for innskudd.

Selskapet har ingen valutaterminkontrakter.

Note 5 – Driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler (beløp i mill. kr)	Kunst	Kjøretøy	Mask., utstyr og inventar	Tomter, bygg	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2020	1	1	1 722	485	2 210
Avgang i året	-	-		0	0
Tilgang i året		-	187	1	187
Anskaffelseskost pr 31.12.2020	1	1	1 909	486	2 398
Akk. av- og nedskrivninger	-	1	1 672	336	2 010
Bokført verdi pr 31.12.2020	1	-	237	150	388
Årets avskrivning	-	-	53	25	77
Avskrivningsplan (lineær)	Ingen avskr.	5 år	3-6 år	10-25 år	

Selskapet har enkelte uvesentlige kostnadsførte leieavtaler vedrørende biler, kontormaskiner og utstyr.

Immaterielle eiendeler (beløp i mill. kr)	IT- infrastruktur	Spill og spill- applikasjoner	Distribusjons- kanaler	Avtaler	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2020	291	180	330	12	813
Avgang i året					-
Tilgang i året	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost pr 31.12.2020	291	180	330	12	813
Akk. av- og nedskrivninger	266	178	326	12	781
Bokført verdi pr 31.12.2020	25	2	4	0	32
Årets avskrivning	15	1	2	0	18
Avskrivningsplan (lineær)	5 år	3-7 år	5-7 år	3 år	

Immaterielle eiendeler vedrører utviklingsprosjekter som er gjennomført i selskapets regi. Prosjektene vedrører utvikling av nye løsninger eller tilpasninger av innkjøpte løsninger fra eksterne leverandører.

Det forventes at samlet inntjening av balanseførte eiendeler minst motsvarer tilvirkningskostnad. Kostnader knyttet til lønn og andre personalkostnader til ansatte som er engasjert i utviklingsarbeidet er ikke balanseført siden selskapet ikke har pålitelig måling av dette.

Av- og nedskrivninger	2020	2019
Immaterielle eiendeler	18	64
Driftsmidler	77	125
Totale avskrivninger	95	189

Note 6 – Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Firma	Anskaffet i år	Forretn. kontor	Eier-andel	Stemme-andel	Kostpris på aksje-posten	Bokført verdi
Datterselskaper						
Norske Spill AS	2009	Hamar	100 %	100 %	1	1
Sum datterselskaper					1	1
Tilknyttede selskaper						
Buypass AS	2006/2009/2011	Oslo	50 %	50 %	32	32
Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS	2018	Hamar	25 %	25 %	1	1
Sum tilknyttede selskaper					34	34
Totalt					34	34

I henhold til regnskapslovens § 3-8 andre ledd er datterselskapet ikke konsolidert inn i Norsk Tipping AS sitt regnskap. Begrunnelsen for å utelate selskapene fra konsolidering er at de ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat.

Årsregnskapet for Norske Spill AS er ikke avlagt.

Årsregnskapet for Buypass er ikke avlagt. Det foreløpige konsernregnskapet for Buypass AS viser et overskudd på 23 mill.kr og en egenkapital på 183 mill. kr. Det ble ikke inntektsført utbytte i 2020.

Selskapet Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS ble stiftet 1.10.2018. Selskapet er etablert som et joint venture i samarbeid med tre andre statlige spill-selskap. Selskapet hadde i 2019 et overskudd på 55 tusen kroner og en egenkapital på 6,1 mill.kr

Note 7 – Mellomværende med datterselskaper og tilknyttede selskaper

(beløp i mill. kr)	2020	2019
Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktig gjeld til tilknyttet selskap	18	16
Kortsiktige fordringer på selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktige fordringer på tilknyttet selskap	0	0
Transaksjoner med nærstående parter		
<i>Kjøp av varer og tjenester</i>	2020	2019
Buypass AS (tilknyttet selskap)	191	187
Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS	8	8
Totalt	199	195

Kjøp av varer og tjenester fra Buypass AS knytter seg til ID- og betalingstjenester knyttet til spillene. Tjenesten er konkurranseutsatt etter lov om offentlige anskaffelser.

Note 8 – Andre langsiktige fordringer

(beløp i mill. kr)	2020	2019
Langsiktige lån til ansatte*)	13	15
Øvrige fordringer	31	26
Totalt	44	41

*) Selskapet tilbyr boliglån til ansatte med tilsvarende betingelser som i Statens Pensjonskasse.

Note 9 – Varelager

Norsk Tipping AS foretar ukentlige etterskuddsvisse oppgjør med kommisjonærene ved autogirotrekk. Fordringene er i stor grad sikret gjennom depositum og garantier fra kommisjonærene. Trekket følger ukedagene, og saldo ved årsskifte vil ha variasjoner som følge av dette.

Note 10 – Andre fordringer

Andre fordringer består av forskuddsbetalte/periodiserte kostnader og øvrige kundefordringer med forfall kortere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

(beløp i mill. kr)	2020	2019
Kundefordringer	0	5
Forskuddsbetalte kostnader	57	54
Personallån/ lønnsforskudd *)	6	7
Øvrige kortsiktige fordringer	57	64
Totalt	121	130

*) Personallån/ lønnsforskudd til ansatte har løpetid inntil 4 år. Rentefordel blir fordelsbeskattet.

Note 11 - Aksjekapital

Norsk Tippings aksjekapital består av 3 aksjer, hver av dem pålydende kr 50 000.

Staten v/ Kulturdepartementet eier 100 prosent av aksjene.

Note 12 - Egenkapital

I henhold til pengespilloven og retningslinjer fra Kulturdepartementet har selskapet et investeringsfond.

Investeringsfondet inngår opptjent egenkapital på linje med annen egenkapital.

<i>(beløp i mill. kr)</i>	Aksje- kapital	Bundet egenkap.- fond	Invester- ingsfond	Annen egen- kapital	Sum
Egenkapital per 31.12.2019	0,15	150	9	337	496
Korrigerings av egenkapital			0	-11	-11
Egenkapital per 1.1.2020	0,15	150	9	326	485
Årets endring i egenkapital					
Tilført fra årets overskudd				6167	6167
Årets overføringer til overskuddsmottakerne				-6167	-6167
Samlet bevegelse i regnskapsåret				0	0
Egenkapital per 31.12.2020	0,15	150	9	326	485

Note 13 - Annen kortsiktig gjeld

<i>(beløp i mill. kr)</i>	2020	2019
Deposittum kommisjonærer	30	30
Bonuspotter knyttet til spillene	104	90
Skyldig feriepenges	35	34
Gjeld spillerkonti	351	303
Periodiseringer	394	74
Totalt	913	531

Note 14 – Restoverskudd og disponeringer

Restoverskudd og disponeringer tilsvarer årets overskuddsdisponering fratrukket forskuddsutbetalinger/disponeringer til overskuddsmottakerne basert på opptjent overskudd gjennom året.

Forskuddsutbetalinger og disponeringer til overskuddsmottakerne (beløp i mill. kr)	2020	2019
Helse- og rehabiliteringsformål	111	104
Bingoentreprenørenes overskuddsformål	17	37
Grasrotmottakere	460	458
Idrettsformål	770	749
Kulturformål	15	15
Regjeringens gave til DNTs jubileum	0	0
Totalt	1 374	1 363

Restoverskudd til utbetaling (beløp i mill. kr)	2020	2019
Årets overskuddsdisponering	6 167	5 545
Forskuddsutbetalinger	1 374	1 363
Totalt	4 793	4 182

Note 15 – Pensjonsforpliktelser

Norsk Tipping AS har både fonderte og ufonderte pensjonsordninger. De fonderte pensjonsordningene administreres av SPK, se nærmere beskrivelse av ordningen nedenfor. De ufonderte ordningene gjelder alderspensjonsavtaler for ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G, samt to pensjonsavtaler for tidligere ledende ansatte.

I tillegg har selskapet ved enkelte anledninger inngått avtaler om driftspensjon med enkeltansatte ved fratreden som følge av organisasjonsmessige endringer.

Statens Pensjonskasse

Beskrivelse av ordningen:

Norsk Tipping AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven). Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. I tillegg gjelder beregningen for ytelser fra 62 år etter AFP-ordning for statlig sektor. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Selskapets andel av premien kostnadsføres løpende under lønns- og personalkostnader.

Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelser for SPKs pensjonsordning skjer etter aktuarmessige prinsipper. Ordningen er ikke fondsbasert, men basert på en simulert forvaltning av pensjonsmidler (fiktive fond) som om 65% av midlene var plassert i statsobligasjoner og 35% til avkastning tilsvarende Statens pensjonsfond utland. Utbetalingen av pensjoner er garantert av staten (pensjonsloven § 1). Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning, og denne beregningen forutsetter at ordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt. Pensjonsmidlene verdsettes til bokført verdi.

Fonderte pensjonsordninger

Pensjonskostnad (beløp i mill. kr)	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	47	46
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	16	21
Avkastning på pensjonsmidler	-23	-22
Ansattes egenandel til pensjonsordningen	-6	-6
Administrasjonskostnader	1	1
Netto pensjonskostnad før amortisering	35	39
Resultatført virkning av estimatavvik	13	12
Periodisert arbeidsgiveravgift 1)	8	8
Netto pensjonskostnad fonderte pensjonsordninger	55	60
Antall yrkesaktive med i beregningen	445	437

1) Arbeidsgiveravgift er netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse multiplisert med gjeldende prosent for arbeidsgiveravgift. Netto aktuarmessige gevinster og tap som ikke er innregnet i balansen.

Pensjonsforpliktelse (beløp i mill. kr)	31.12.2020	31.12.2019
Beregnete pensjonsforpliktelser	974	906
Arbeidsgiveravgift	55	52
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-587	-540
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	441	418
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-321	-310
Netto pensjonsforpliktelser	120	108

Økonomiske forutsetninger	2020	2019
Diskonteringsrente	1,50 %	1,80 %
Forventet avkastning på fondsmidler	2,40 %	4,20 %
Forventet lønnsregulering	2,00 %	2,25 %
Forventet G-regulering	1,75 %	2,00 %

Som økonomiske forutsetninger er NRS(V) Pensjonsforutsetninger (september 2020) lagt til grunn. Endringene i forutsetningene fra beregningstidspunktet til balansedagen vurderes ikke å ha vesentlig effekt på regnskapet.

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring. Beregningene er basert på dødelighetforutsetninger etter K2013.

Ufonderte pensjonsavtaler og driftspensjon

Selskapet har ufonderte pensjonsavtaler som nevnt i note 2, samt avtaler med enkelte ansatte om driftspensjon i forbindelse med fratreden i selskapet. Avtalen om driftspensjon gir rett til 66% av lønn inntil fylte 67år.

Økonomiske forutsetninger (beløp i mill. kr)	2020	2019
Avsetning per 01.01	58	0,9
Ny avsetning/kostnad i perioden	2	0,5
Utbetalt i 2020	2	0,4
Forpliktelse per 31.12	58	1,0

Avsetning/kostnad i perioden er i sin helhet belastet regnskapet for 2020.

Samlede pensjonsforpliktelser (beløp i mill. kr)	2020	2019
Ufonderte pensjonsordninger	58	58
Fonderte pensjonsordninger	120	108
Driftspensjon	1	1
Totale pensjonsforpliktelser	179	167

Note 16 – Bankinnskudd, kontanter og lignende

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår bundet skattetrekk med 20,05 mill. kr. Overskuddslikviditet overføres månedlig til kontolån til Staten i Norges Bank. Dette er klassifisert som bankinnskudd. Saldo på kontolån til staten pr 31.12.2020 er 4 980 mill.kr.

Tordenskjoldsgt. 13-15
2821 Gjøvik
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Norsk Tipping AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Tipping AS.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2020
- Resultatregnskap for 2020
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2020
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen som vi innhentet før datoen for denne revisjonsberetningen, og informasjon i årsrapporten, som forventes å bli gjort tilgjengelig for oss etter denne datoen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført på annen informasjon som vi har innhentet før datoen på revisjonsberetningen, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Dersom vi ved gjennomlesing av årsrapporten konkluderer med at rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å kommunisere forholdet til styret.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Terje Tvedt
statsautorisert revisor

(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Terje Tvedt

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5992-4-3003934

IP: 188.95.xxx.xxx

2021-03-15 10:12:04Z

Penneo Dokumentnøkkel: 4ZAPV-SWQZY-LE7UM-TGEMM-OMPCJ-WSLRI

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Eierstyring og selskapsledelse

Nedenfor redegjøres det for de relevante punktene i «Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse»

(NUES) av 17. oktober 2018.

Norsk Tipping er ikke et børsnotert selskap. Dette medfører at ikke alle deler av NUES' anbefaling er relevant.

Punkt 1:

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Kulturdepartementet fastsatte 5. juli 2010 Retningslinjer for eierstyring av selskaper mv. under departementets område.

Dette dokumentet, sammen med instruks for styret og instruks for administrerende direktør, klargjør rollefordelingen mellom eier, styret og ledelse.

I henhold til departementets retningslinjer for eierstyring, skal eierrollen utøves i samsvar med statens prinsipper for godt eierskap. Retningslinjens kapittel 2 inneholder felles regler og krav til departementets styring, kontroll og ivaretagelse av tverrgående hensyn (samfunnsansvaret) for aksjeselskaper som departementet har

eierandeler i. Kapittel 3 inneholder spesielle forhold som det må tas hensyn til ved departementets styring og kontroll av det enkelte selskap eller grupper av selskaper på bakgrunn av deres sektorpolitiske målsettinger. For Norsk Tipping framgår disse spesielle forholdene i kapittel 3.3.

Utover de prinsippene som er fastslått i retningslinjene for eierstyring er det i selskapets vedtekter §6 bestemt at eierdepartementet skal ha en direkte instruksjonsrett gjennom brev til selskapet utenom generalforsamling.

På vegne av eier fører Lotteritilsynet tilsyn med at selskapets spillvirksomhet foregår i samsvar med lovgivning og spilleregler, jfr. pengespilloven §14. Lotteritilsynet foretar også en løpende evaluering av selskapets markedsføring, og om denne er i tråd med «Retningslinjer for markedsføring av statlig kontrollerte pengespill». Deres evaluering rapporteres to ganger årlig til eier, og gjøres normalt tilgjengelig på Lotteritilsynets internettsider. Lotteritilsynet er et direktorat og tilsynsorgan underlagt Kulturdepartementet, som forvalter og kontrollerer private lotterier og statlige spill i Norge.

Punkt 2:

Virksomhet

I tråd med regjeringens forventninger i eierskapsmeldingen (Meld. St. 8 (2019 –2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping), rapporterer Norsk Tipping på vesentlige forhold knyttet til selskapets virksomhet, herunder mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål.

Selskapets vedtekter fastsetter følgende formål for selskapets virksomhet:

«Selskapet skal i henhold til spilleregler fastsatt av departementet avholde og formidle pengespill i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser av pengespillene, samtidig som det gjennom rasjonell drift av selskapet skal legges til rette for at mest mulig av overskuddet fra spillene kan gå til formål som nevnt i pengespilloven § 10.» (§ 2 annet ledd).

«Selskapets virksomhet skal være knyttet til formidling av pengespill, rettet mot norske borgere eller personer bosatt i Norge.» (§ 4 første ledd).

Norsk Tipping har et tredelt samfunnsoppdrag:

- Å tilby ansvarlige spill
- Å tilby attraktive spill
- Å skape overskudd til gode formål

Regjeringen la i mai 2017 fram Meld. St. 12 (2016–2017) «Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespillpolitikk» for beslutning i stortinget, hvor det ble vurdert hvordan en ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk for framtiden skal utføres. Meldingen ble besluttet, med fem anmodninger, og regjeringen besluttet med det å videreføre dagens modell på pengespillfeltet, slik at Norsk Tipping og Norsk Rikstoto fortsatt skal ha enerett på å tilby pengespill. I forslag til ny pengespillov, som var på høring høsten 2020, konkretiseres forventningene til enerettsselskapene i Norge.

I stortingsmeldingen slås det fast at regjeringens primære mål for pengespillpolitikken er å sikre ansvarlige spill, og at hensynet til ansvarlighet skal gå foran økonomiske hensyn. Samtidig forutsetter en ansvarlig spillpolitikk at de regulerte spillselskapene tilbyr attraktive spill som evner å tiltrekke seg spillere, og dermed trekke spillere bort fra et uregulert tilbud uten like gode ansvarlighetsrammer.

Høsten 2017 vedtok styret en revidert strategi for å følge opp stortingsmeldingen og selskapets vedtektsfestede formål. Norsk Tipping har ambisjon om at selskapet skal være verdensledende innen ansvarlig spillvirksomhet.

Styret behandler og vedtar selskapets strategi. Årlig fastsetter styret sentrale mål for ansvarlig spill, kundeoppslutning, markedsandel, omdømme og resultat til gode formål, med tilhørende risikoappetitt. Styret følger opp at risikoeksponeringen er innenfor fastsatt risikoappetitt.

Styret følger opp virksomheten gjennom månedlig virksomhetsrapportering fra ledelsen i styremøtene. Virksomhetsrapporteringen inneholder utvikling og status på sentrale måleparametere. Rapporteringen er risikobasert og inkluderer løpende oppdatering av selskapets risikobilde med tilhørende risikoreducerende tiltak. Gjennom disse prosessene er styret en aktiv part i selskapets styring og kontroll.

Det skrives protokoll med vedtak knyttet til behandling av virksomhetsrapporten.

Norsk Tipping har etablert et helhetlig risikobasert kvalitetssystem som består av styrende dokumenter i form av policyer, retningslinjer og rutiner. De styrende dokumentene gir føringer for områder som er vesentlige for selskapet å etterleve.

Ansvarlig spillvirksomhet er en forutsetning for selskapet. Derfor inneholder kvalitetssystemet en egen policy for dette området. Policydokumentet inneholder ni prinsipper som danner grunnlaget for Norsk Tippings ansvarlighetsarbeid i alle ledd i organisasjonen. Hovedpunktene i policyen er tilgjengelig på selskapets nettsider.

Målsettingen for selskapets arbeid med samfunnsansvar og bærekraft er at «Norsk Tipping skal ta ansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø». Selskapet har en risikobasert tilnærming til området og benytter aktsomhetsvurderinger i tråd med internasjonale retningslinjer der dette er relevant. Arbeidet er forankret i Norsk Tippings kvalitetssystem gjennom policy for samfunnsansvar og bærekraft. Samfunnsansvar og bærekraft skal videre hensyntas i utforming av policy og retningslinjer på relevante områder. Dette gjelder spesielt områdene ansvarlig spillvirksomhet, compliance og internkontroll, ivaretagelse av selskapets ansatte, kommunikasjon og markedsføring, anskaffelser og kontraktsoppfølging, samt klima og miljø.

Norsk Tippings etiske retningslinjer og selskapets etiske retningslinjer for leverandører ligger tilgjengelig i sin helhet på [selskapets nettside](#).

Selskapet er miljøfyrtårnsertifisert og rapporterer årlig klimabelastning i sin klima- og miljørapport som er offentlig tilgjengelig på Miljøfyrtårns nettsider. Øvrig samfunnsrapportering utarbeides i henhold til GRI Standards og i henhold til standardens prinsipper for vesentlighet.

[Her](#) kan du lese mer om Norsk Tippings samfunnsansvarsarbeid.

Punkt 3:

Selskapskapital og utbytte

Selskapets aksjekapital er i Lov om pengespill (pengespilloven) § 5 fastsatt til kr 150 000. I tillegg har selskapet 150 millioner kroner i bundet egenkapital. Det utbetales ikke utbytte fra selskapet, men overskuddet fra spillvirksomheten skal fordeles etter bestemmelsene i pengespilloven § 10.

Punkt 4:

Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Alle selskapets aksjer eies av Kulturdepartementet. Anbefalingene knyttet til aksjeeiere anses derfor ikke som relevante for Norsk Tipping. Selskapet eier 50% av aksjene i Buypass AS. Transaksjoner mellom Norsk Tipping og Buypass baseres på avtaler inngått etter lov om offentlige anskaffelser. Konkurransetsetting av tjenesteområdet sikrer at avtalen mellom partene er inngått på markedsmessige betingelser. Revisor er av Kulturdepartementet pålagt å føre et særskilt tilsyn med at oppdragsgivers kommersielle datterselskaper opptrer i overensstemmelse med ordinære markedsmessige prinsipper og å utferdige en årlig rapport om disse forholdene. Det er ikke rapportert om forhold som har krevd videre oppfølging fra selskapets side.

I tillegg eier selskapet 25% av aksjene i Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS (Leia). Forholdet mellom selskapene er regulert gjennom avtaler med de øvrige eierne og mellom selskapene.

I selskapets etiske retningslinjer er det etablert prinsipper og krav som omhandler de ansattes og styremedlemmenes habilitet. Retningslinjene skal sikre at de ansatte ikke skal inneha verv som kan være i konflikt med selskapets interesser, eller i strid med deres integritet.

Punkt 5:

Fri omsettelighet

Ikke relevant for Norsk Tipping.

Punkt 6:

Generalforsamling

Kulturministeren utgjør selskapets generalforsamling. I henhold til selskapets vedtekter §6 avholdes generalforsamling hvert år i tilknytning til selskapets årsmøte. For et selskap hvor generalforsamlingen utgjøres av én person, er det ikke formalia knyttet til innkalling og fullmaktsforhold, eller formelle krav til saksdokumentene i forkant av generalforsamlingen. Det blir likevel utsendt innkalling og sakspapirer i forkant av generalforsamlingen. I tillegg utarbeides det protokoll fra generalforsamlingen. Riksrevisjonen, ekstern revisor, selskapets styre og administrerende direktør er til stede under generalforsamlingen.

Protokoll fra generalforsamlingen publiseres på selskapets [nettsider](#).

Norsk Tipping har ikke kontrollkomité.

Punkt 7:

Valgkomité

Valgkomitéen er oppnevnt av selskapets eiere og består av representanter fra Kulturdepartementet.

Punkt 8:

Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet

Norsk Tipping har ingen bedriftsforsamling.

Styret og styrets sammensetning er regulert gjennom vedtektenes §3. Styret har seks uavhengige representanter som er oppnevnt av Kulturdepartementet og to representanter fra Norsk Tipping valgt av selskapets ansatte. I tillegg er det oppnevnt to uavhengige vararepresentanter, hvorav første varamedlem møter fast i styret, og personlig vara for hver av de ansattvalgte styremedlemmene. Med «uavhengige representanter» menes at de er uavhengige av overskuddsmottakerne. Styremedlemmene oppnevnes for en periode på to år.

For å synliggjøre krav om kjønnsrepresentasjon, ble det i 2007 foretatt en vedtektsendring som presiserer at kjønnsfordelingen i styret skal være i samsvar med bestemmelsene i aksjeloven §20-6 første ledd. I Kulturdepartementets retningslinjer for eierstyring stilles det krav til styrets sammensetning når det gjelder kompetanse, kapasitet og mangfold. Styret skal være bredt sammensatt, og sammensetningen av styret skal tilfredsstille de krav som framgår av lov om likestilling mellom kjønnene. Videre må styret ha forretningsmessig/bedriftsøkonomisk kompetanse, kompetanse om offentlig eierskap og kommunikasjon mellom offentlig og privat virksomhet, sosialpolitisk kompetanse, samt generell samfunnskompetanse. I tillegg bør styrets medlemmer være samfunnsorienterte og ha kunnskap om og forståelse for selskapets samfunnsmessige rolle. Det legges ingen spesiell vekt på miljømessige hensyn ved utvelgelse av styremedlemmer.

Norsk Tippings ansatte har mulighet til å ta opp problemstillinger gjennom de ansattes representanter i styret. Administrerende direktør i Norsk Tipping deltar i styremøtene uten stemmerett.

Kulturdepartementet har gitt instruks til styret som fastsettes i kongelig resolusjon. Styreleder er ikke medlem av selskapets ledelse. Styrets medlemmer har et fast årlig honorar som er uavhengig av selskapets resultat.

De enkelte styremedlemmers bakgrunn og kompetanse opplyses om i [selskapets årsrapport](#).

Punkt 9:

Styrets arbeid

Departementets instruks til styret og departementets «Retningslinjer for eierstyring» gir regler for styrets arbeid og saksbehandling. I henhold til instruks fra departementet skal styret fatte vedtak på fritt grunnlag etter alminnelige forretningsmessige prinsipper. Videre skal styret påse at registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, jfr. pengespilloven § 7 første ledd annet punktum, og føre tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten, jfr. tredje punktum. Styret sender regnskap og årsmelding til Kulturdepartementet for godkjenning, jfr. pengespilloven § 7 annet ledd. Videre skal Kulturdepartementet holdes orientert om prinsipielle spørsmål som er av vesentlig betydning for selskapets drift.

Behandling av saker i styret følger offentlige regler og selskapets etiske retningslinjer for habilitet. Hvert styremøte innledes med å avklare styremedlemmers habilitet knyttet til saker i møtet. Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid og av sin kompetanse og arbeidsform. Evalueringen gir grunnlag for eventuelle endringer og tiltak. Styrets behandling av evalueringen blir protokollført.

Styret har fastsatt instruks for administrerende direktør. Administrerende direktør forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder. Det legges vekt på at sakene forberedes og framlegges slik at styret har et tilfredsstillende grunnlag for å fatte beslutninger. Styret vurderer regelmessig oppnåelse av sektorpolitiske mål og om disse oppnås på en bærekraftig, ansvarlig og effektiv måte.

Norsk Tippings styre etablerte med virkning fra 1. november 2012 et revisjonsutvalg og fastsatte i styremøtet 2. oktober 2012 «Instruks for styrets revisjonsutvalg i Norsk Tipping AS». Styrets kompensasjonsutvalg ble etablert i styremøtet 30. august 2017. Styret fastsatte i styremøtet 26. september 2017 «Instruks for styrets kompensasjonsutvalg».

Disse er nærmere omtalt i henholdsvis kapitlene 10 og 12.

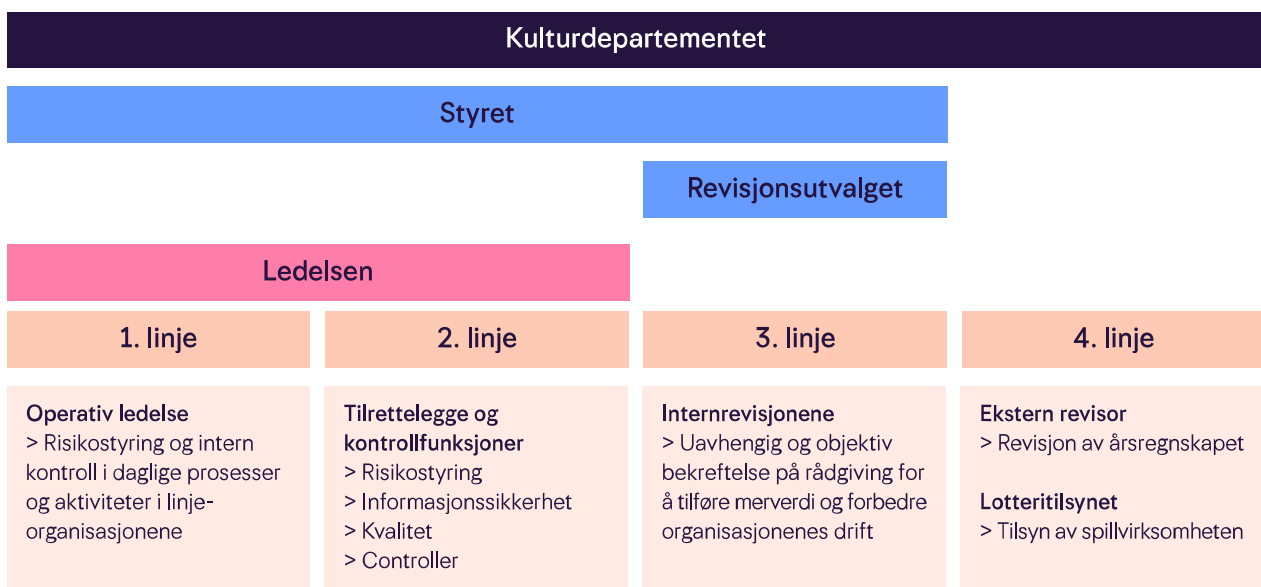
Punkt 10:**Risikostyring og internkontroll**

Styret har det overordnede ansvaret for å organisere risikostyringen. For å sikre arbeidsdeling og tilfredsstillende uavhengighet mellom beslutningstakere og kontrollerende og rapporterende funksjoner, er det organisert tre «forsvarslinjer». Dette er en anerkjent modell som er illustrert nedenfor.

I modellen er også ekstern revisor og Lotteritilsynet satt inn for å vise helheten i strukturene som er etablert for å sikre uavhengigheten mellom beslutningstakere og kontrollerende og rapporterende funksjoner, slik at også «fjerde-linjeforsvaret» er synliggjort. Ekstern revisor gir eier, styre og toppledelsen en bekreftelse på om selskapets risikostyring innen finansiell rapportering er tilfredsstillende. Lotteritilsynet gir bekreftelse på om risikostyringen innen spillvirksomheten er tilfredsstillende, jfr. kap.1 ovenfor. Styret har hvert år minst ett møte med ekstern- og internrevisor hvor administrasjonen ikke er til stede.

Risikostyring og kontroll skal bidra til å sikre kvalitet på intern og ekstern rapportering, målrettet, effektiv og kundeorientert drift, samt sikre kontinuerlig kvalitetsforbedring. Etter en risikobasert tilnærming er selskapets viktigste risikoområder identifisert, og den interne kontrollen styres gjennom fastsettelse av policy med tilhørende retningslinjer og rutiner, jf. også omtale av kvalitetssystemet i punkt 2. Etterlevelse og måloppnåelse følges systematisk opp gjennom avviksregistrering, egenevalueringer, kvalitetsrevisjoner og interne og eksterne revisjoner. Resultatene fra oppfølgingen rapporteres til styret og utgjør et grunnlag for styrets gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og intern kontroll. I dette systemet er det også innarbeidet krav til den interne kontrollen for å sikre pålitelig regnskap og finansiell rapportering ivaretagelse av sektorpolitiske mål og samfunnsansvar. Selskapet har etablert et system for krisehåndtering og gjennomfører regelmessig øvelser.

Risikostyring er viktig for selskapets måloppnåelse og er en integrert del av forretningsaktivitetene. I den månedlige virksomhetsrapporteringen er et oppdatert risikobilde integrert for å sikre styrets og ledelsens fokus på viktige framtidige forhold, herunder ansvarlig spillvirksomhet. Risikoreduserende tiltak konkretiseres, og det settes frister for gjennomføring.

Selskapet arbeider kontinuerlig med å legge til rette for et godt kontrollmiljø som skal sørge for at virksomheten drives i henhold til relevante lover, at den bygges på sunne holdninger, har gode interne rutiner og prosedyrer og at den viser åpenhet. Det er utarbeidet en verdiplattform og lederprinsipper som skal bygge opp om selskapets samfunnsoppdrag.

Selskapet arbeider systematisk for å vurdere om den interne kontrollen er tilfredsstillende for å forebygge og avdekke økonomiske misligheter. Med utgangspunkt i en overordnet risikovurdering er det valgt ut prosesser som vurderes regelmessig. Norsk Tipping har etablerte rutiner for kontroll med og oppfølging av spilleaktiviteten hos kommisjonærer og spillere. Dette gjøres både for å sikre at spilleaktiviteten skjer innenfor ansvarlige rammer og for å forebygge selskapet mot kriminell aktivitet.

Revisjonsutvalg og internrevisjon

Norsk Tipping har et revisjonsutvalg som er et underutvalg av Norsk Tippings styre, og det har som formål å være et saksforberedende organ for styrets når det gjelder selskapets finansielle rapportering og kontrollsystemer, jf. kapittel 9.

Selskapet har en internrevisjon som rapporterer direkte til styret. Internrevisjonen har som formål å bistå styret og ledelsen i Norsk Tipping med å utøve god virksomhetsstyring. En vurdering av risiko legges til grunn for utarbeidelsen av en revisjonsplan. Revisjonsplanen og resultatet av revisjonene blir lagt fram for styret via revisjonsutvalget.

Sertifiseringer

Norsk Tipping er sertifisert (PA1) i henhold til ISO/IEC 27001: og WLA-SCS: (World Lotteries Association Security Control Standard). Norsk Tipping blir årlig sertifisert iht. disse standardene. Fokuset for disse to standardene er å revidere om selskapets styringssystem for informasjons-sikkerhet er tilfredsstillende og hensiktsmessig. I tillegg omfatter standardene til sammen 248 sikkerhetskontroller som er implementert som del av selskapets virksomhet. Det ble i 2020 avdekket 1 alvorlig avvik. Avviket omhandlet gjennomføring av risikovurdering av informasjon. Avviket ble lukket iht. frist for dette, og selskapet er fortsatt sikkerhetssertifisert.

Norsk Tipping er sertifisert etter European Lotteries and Toto Association (EL) og World Lottery Association (WLA) standarder for ansvarlig spill. Sertifiseringsprosessen gjennomføres av en uavhengig, ekstern revisor. Sertifikatene gjelder for tre år om gangen med krav til periodiske revisjoner for å kvalifisere at selskapet fyller kravene i standarden.

Punkt 11:

Godtgjørelse til styret

Styrehonorarene er ikke resultatavhengige. Størrelsen på honorarene bestemmes av Kulturdepartementet. Opplysningene er offentlig tilgjengelig gjennom noter til årsregnskapet.

Punkt 12:

Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret har etablert et kompensasjonsutvalg som er et rådgivende organ for styret i saker som gjelder lønnspolitikk for Norsk Tippings øverste ledere generelt og administrerende direktørs lønns- og ansettelsesvilkår spesielt.

I tråd med Regjeringens forventninger i eierskapsmeldingen, jfr. Meld St. 8 (2019-2020) kap. 10.4, legger selskapet opp til en stor grad av åpenhet rundt fastsettelse av lønn til ledende ansatte.

Godtgjørelser til administrerende direktør framgår av note 2 til årsregnskapet. På bakgrunn av styrets fastsatte lederlønnsprinsipper fastsetter administrerende direktør godtgjørelse og øvrige betingelser til ledende ansatte i selskapet. Oversikt over lønn og belønning for selskapets ledende ansatte er opplyst i note 2 til regnskapet.

Det ytes ikke ekstra godtgjørelse til egne ansatte for styreverv i selskaper som helt eller delvis er eid av Norsk Tipping.

Ingen ansatte har resultatavhengig godtgjørelser i form av opsjons- eller bonusprogrammer.

Punkt 13:

Informasjon og kommunikasjon

Selv om selskapet er unntatt fra offentlighetsloven gjennom forskrift, skal selskapet praktisere mest mulig åpenhet og offentlighet. Selskapet har etablert egen retningslinje for praktisering av åpenhet og offentlighet. Målsetningen er at selskapet så langt som mulig skal oppfylle offentlighetens forventninger om innsyn i selskapets virksomhet.

Norsk Tippings rapportering av finansiell informasjon skal være preget av gjennomsiktighet og skal i tillegg til økonomisk og finansiell stilling, gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater.

Punkt 14:

Selskapsovertagelse

Ikke relevant for Norsk Tipping.

Punkt 15:

Revisor

Revisorordningen for Norsk Tipping innebærer en oppdeling av kontrolloppgavene. Valgt ekstern revisor forestår den løpende revisjonen av selskapets regnskap mens Riksrevisjonen forestår selskaps- og forvaltningsrevisjon av Norsk Tipping. Ekstern revisor utpekes av Kulturdepartementet basert på forutgående anskaffelse iht. lov om offentlige anskaffelser.

Revisor legger årlig fram for revisjonsutvalget en plan for revisjonsarbeidet og en vurdering av selskapets internkontroll. Revisor deltar i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet. Revisor deltar også på generalforsamlingen i selskapet hvor årsregnskapet blir lagt fram for endelig fastsettelse. Etter instruks for revisjonsutvalget skal revisor delta i minst ett møte hvert år i utvalget uten at administrerende direktør eller andre ledende ansatte er til stede. Revisor har dialog med selskapets revisjonsutvalg knyttet til gjennomføringen av årsregnskapsrevisjonen. Styret har ikke fastsatt retningslinjer for ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjonsoppgaver. Styret er likevel av den oppfatning at revisor ikke har levert tilleggstjenester av en slik art og et slikt omfang at det kan gi grunnlag for å stille spørsmål ved revisors mulighet til å ivareta sin uavhengighet og objektivitet. Revisors godtgjørelse framlegges til godkjennelse i generalforsamlingen. Honorar og godtgjørelse til revisor framgår av noter til årsregnskapet.

Les den fullstendige versjonen av års-
og samfunnsrapporten for 2020 her:
2020.norsk-tipping.no